

Barcelona acull la primera setmana mundial de la Resiliència Urbana

- » L'esdeveniment reunirà a representants de més de 20 ciutats de tot el món i tindrà lloc al Recinte Modernista de Sant Pau entre el 14 i el 18 de març
- » Actualment a Barcelona s'estan duent a terme 18 projectes de Resiliència Urbana que tenen com a objectiu tenir una ciutat més preparada davant dels impactes de situacions excepcionals
- » Es treballa amb circuits/protocols per donar una resposta ràpida davant d'incidències d'aigua, gas, o electricitat, en plans de gestió en cas d'emergència als túnels viaris, en itineraris segurs per transports especials o en recursos per acollir refugiats sense alterar el normal funcionament de la ciutat
- » La Central d'Operacions és des d'on la capital catalana gestiona aquelles incidències que es produeixen a l'espai públic, garantint una ràpida eliminació de perills localitzats al carrer. La central controla la neteja, el clavegueram, les fonts, la pavimentació, la senyalització els espais verds o les obres, entre d'altres

» Una ciutat resilient

L'Ajuntament de Barcelona treballa per fer que la capital catalana estigui preparada per prevenir, o en cas que sigui inevitable, minimitzar, l'impacte de situacions excepcionals d'emergència o incidències puntuals (fets que poden estar provocats indistintament per causes naturals, antròpiques o tecnològiques) . En aquest sentit, el Govern Municipal compta amb un equip de professionals centrats a incrementar aquesta capacitat de la ciutat, és a dir, la seva resiliència urbana.

Aquests experts treballen aportant una sèrie de principis i pautes generals per tal de millorar la coordinació i la resposta davant de determinades situacions. Una ciutat resilient no és només una ciutat que es protegeix per fer front a les situacions crítiques i impactes que espera rebre, ja sigui perquè els ha patit en el passat o perquè preveu que impactin en el futur; és una ciutat amb capacitat de planificar i anticipar el risc a través d'actuacions preventives, i d'intervenir per modificar les condicions de contorn que permetin evolucionar cap a un determinat model de ciutat.

» Setmana de la Resiliència

Per donar un impuls a aquesta tasca, desenvolupada des del departament de resiliència urbana, a partir d'avui Barcelona acull la primera Setmana de la Resiliència, el primer esdeveniment d'aquestes característiques que es duu a terme a nivell mundial.

El febrer del 2015 la capital catalana ja va acollir amb èxit les jornades *Barcelona's Experience in Resilience*, que van atraure més de 170 participants i van comptar amb més de 20 ciutats representades, i per aquest motiu enguany s'ha decidit ampliar la durada de la iniciativa.

L'esdeveniment, organitzat dins el context de col·laboració amb el Programa de Perfils Ciutats Resilients (CRPP) d'UN-HABITAT, té com a principal objectiu esdevenir una plataforma d'intercanvi directe entre ciutats per l'aprenentatge mutu, oberta al debat i el foment dels entorns de col·laboració entre la comunitat d'experts que, des de diferents vessants, treballen per construir comunitats més resilients arreu del món.

La Setmana de la Resiliència tindrà lloc al recinte modernista de Sant Pau del 14 al 18 de març, i aspira a donar veu a les ciutats i connectar-les per sumar esforços davant reptes comuns, mentre que proporciona l'oportunitat d'intercanviar coneixements pràctics a través de la difusió d'exemples i bones pràctiques implementades.

Durant la setmana es tractaran temes com la gestió de l'aigua, les infraestructures urbanes a prova de desastres, iniciatives d'èxit per fomentar la implicació d'actors clau, la resiliència social o la resposta de la ciutat davant del repte dels impactes migratoris i la crisi de refugiats. Per tal de cobrir l'àmplia gamma de temes proposats l'esdeveniment compta amb varietat de sessions, com ara:

- Taules rodones d'alt nivell centrades en temes d'actualitat, com ara l'impacte de la crisi migratòria o els efectes del canvi climàtic.
- Sessions paral·leles per tal d'aprofundir en els aspectes més pràctics de la implementació de projectes i iniciatives de resiliència a través de la presentació de casos d'estudi i projectes específics.
- Reunions de xarxes de ciutats destinades a promoure l'intercanvi de bones pràctiques i el foment d'aliances i iniciatives de ciutat a ciutat.
- Visites que oferiran una oportunitat d'experimentar de primera mà com Barcelona està enfortint les seves capacitats per ser més resilients davant determinats impactes.

El programa de la Setmana de la Resiliència és el següent:

Setmana de la Resiliència: del 14 al 18 de març (recinte modernista de Sant Pau)

	MONDAY 14	TUESDAY 15	WEDNESDAY 16	THURSDAY 17	FRIDAY 18
	BCN Urban Resilience Partnership			Cities Network meetings & Side Events	Cities Network meetings & Side Events
09:00		High Level Panel on COMMUNITY OF PRACTICE	High Level Panel on MIGRATION IMPACTS	CITY NETWORKS OPENING	Side Events
10:00					CITY NETWORKS
11:00		Break		Break	
12:00	Arrivals / Private meetings	PS 01 PS 02 PS 03	PS 10 PS 11 PS 12	Side events	CITY NETWORKS
13:00		PS 04 PS 05 PS 06	PS 13 PS 14 PS 15	Side Events	CITY NETWORKS
14:00		LUNCH	WRAP UP CONCLUSIONS LUNCH	LUNCH	
15:00	Registration	PS 07 PS 08 PS 09	MAYORS ROUNDTABLE	Side Events	CITY NETWORKS
16:00	WELCOME OPENING	Break		Break	
17:00	High Level Panel on RESILIENCE CHALLENGES	High Level Panel on MULTI-STAKEHOLDER COLLABORATION ENHANCING RESILIENCE	Site visits	NETWORKING	Side Events
18:00		CONCLUSIONS DAY 2			CITY NETWORKS
19:00	DRINKS & NETWORKING				
20:00		OFFICIAL DINNER			
21:00					

Es preveu l'assistència de representants de més de 20 ciutats de tot el món.

» Naixement de la resiliència a Barcelona

El plantejament de la resiliència urbana de la ciutat de Barcelona ha tingut una llarga evolució en diferents etapes, part d'elles fins i tot sense encunyar aquest terme com a tal. A mesura que s'avança en aquest sentit es van cobrint vulnerabilitats, reajustant procediments i protocols de funcionament i potenciant el tractament de les situacions crítiques. De l'etapa inicial podem destacar una sèrie d'actuacions que van contribuir a millorar i incrementar la capacitat de resposta de la ciutat davant de determinats fenòmens o situacions, com van ser el Pla de Clavegueram, els Plans d'Emergència Municipals i la Sala Conjunta de Comandament.

A partir d'aquí, durant la dècada passada es van produir una sèrie de situacions crítiques, fonamentalment en l'àmbit de les infraestructures i els serveis, que van conscienciar a la ciutat de la necessitat d'un canvi de paradigma per reduir la vulnerabilitat, garantir la resposta davant d'aquestes situacions i recuperar quan abans millor tots els serveis afectats per la crisi.

Aquestes van ser:

- ✓ Gener 2005: esfondrament del túnel de maniobres en construcció per l'ampliació de la línia 5 del metro al barri del Carmel. Això va comportar un canvi radical en els mètodes constructius i el control i seguiment dels túnels que a partir de llavors es van executar a la ciutat.
- ✓ Juny 2007: caiguda d'un tram de mur de contenció del terreny que envoltava el recinte del futur aparcament subterrani de l'edifici, al solar de l'antiga Bayer (cantonada entre Calàbria i París). A partir d'aquest incident es va desenvolupar el protocol municipal d'auscultació per a controlar i prevenir situacions d'aquest tipus a les obres executades al subsòl, siguin públiques o privades.
- ✓ Tardor de 2006-primavera 2008: episodi de sequera que va afectar greument Barcelona i la seva àrea metropolitana. Al cap d'un temps es van consolidar i posar en servei la dessaladora del Prat i la canonada de connexió de les conques del Ter i del Llobregat.
- ✓ Juliol 2007: un cable d'alta tensió elèctrica cau sobre un transformador de la subestació de Collblanc i produeix un curtcircuit que afecta tota la xarxa, provocant finalment un incendi a la subestació de Maragall. Aquell incident va generar la publicació per part de la Generalitat d'una nova llei de qualitat elèctrica per regular situacions similars i encara avui s'estan fent a la ciutat línies d'alta tensió per la interconnexió elèctrica de subestacions amb l'objectiu de disminuir el risc d'altres incidents semblants.
- ✓ Octubre 2007: afectació massiva de l'accés a Barcelona quan les presses per fer arribar l'AVE van provocar greus subsidències a les vies de l'accés sud de Rodalies R2 i R10 i al túnel de FGC de la línia Llobregat Anoia. Serveis substitutoris d'autobusos i intercanvis amb metro van ser la solució pels afectats.

Aquestes incerteses sobre el grau de vulnerabilitat real de les infraestructures, el risc de tornar a patir una altra interrupció crítica d'aquesta magnitud dels serveis als ciutadans i l'alta

probabilitat d'efectes cascada sobre la resta de serveis bàsics, van aixecar l'alerta del Govern Municipal que des de llavors treballa per tal de minimitzar aquest tipus de riscos.

A partir d'aquell moment es van realitzar els passos següents:

- ✓ Diagnosi de la situació per detectar les vulnerabilitats de la ciutat i els riscos que se'n deriven.
- ✓ Creació d'un nou model de Central d'Operacions, un espai de treball que permet l'anàlisi del funcionament de la ciutat en els diferents àmbits de manera combinada facilitant la detecció d'incidències a la ciutat i de punts febles.
- ✓ Creació de les Taules de Resiliència Urbana
- ✓ Desenvolupar projectes de resiliència enfocats a minimitzar o eliminar els riscos detectats
- ✓ Creació del Departament de Resiliència Urbana de la Gerència d'Ecologia Urbana
- ✓ Col·laboració amb organismes i institucionals internacionals, entre elles el programa CRPP de UN-Hàbitat amb seu a Barcelona.

» El model Barcelona

A dia d'avui es treballa per fer cada vegada la ciutat més resilient i, per tant, més preparada davant d'aquest tipus de situacions. El model Barcelona es base en les següents línies d'actuació:

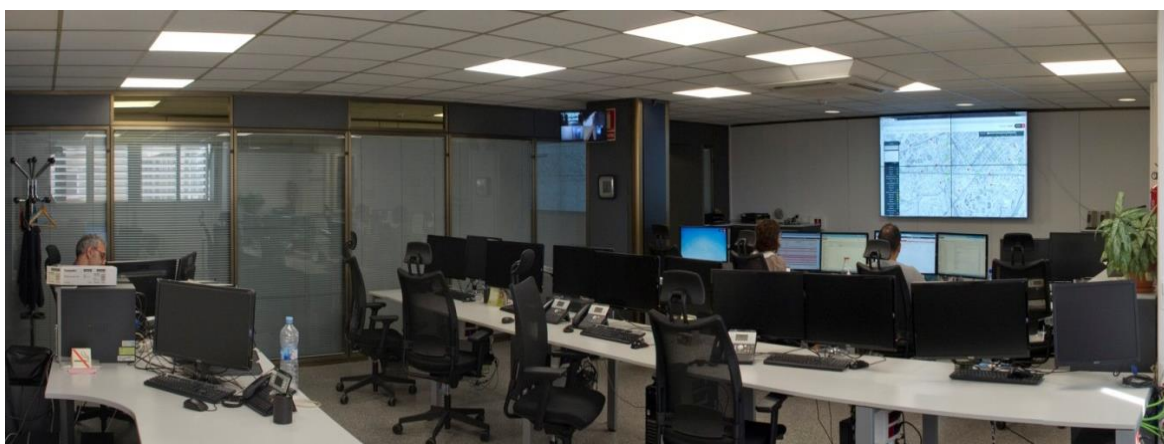
- ✓ **La gestió del risc:** a través de la Central d'Operacions de l'espai urbà i la seva coordinació amb la resta de centres de control de la ciutat. En aquest espai es realitza una gestió coordinada de les incidències i situacions d'emergència de Barcelona.
- ✓ **L'anàlisi del risc:** Mitjançant la plataforma de gestió de la informació i anàlisi de resiliència, que permet estudiar les problemàtiques de la ciutat.
- ✓ **La reducció del risc:** a través de les Taules de Resiliència que implementen projectes per tal d'introduir millores que redueixin les vulnerabilitats detectades i la gravetat i probabilitat d'ocurrència d'incidències, així com la capacitat de resposta de la ciutat. Estan formades per equips de treball multidisciplinaris en els quals treballa personal tècnic de l'Ajuntament amb entitats no municipals, tant públiques com privades. En total al voltant de 72 professionals i més de 20 entitats estan involucrades a les taules de resiliència.

» La Central d'Operacions

La Central d'Operacions gestiona les incidències detectades a l'espai públic pels ciutadans, la Guàrdia Urbana o altres serveis proactius que afecten els serveis d'Ecologia Urbana i que requereixen una acció i reparació urgent. Funciona els 365 dies de l'any i cobreix les 24 hores; alhora que treballa de manera coordinada amb la resta de centres operatius de la ciutat.

La Central rep els avisos dels serveis proactius o de la ciutadania i gestiona els operatius amb equips d'acció immediata que es distribueixen per la ciutat, garantint la ràpida reducció o eliminació dels perills localitzats a l'espai públic de la ciutat, de recollida o neteja, clavegueram, fonts, pavimentació i calçades, infraestructures viàries, senyalització, parcs, jardins i espais verds, elements i estructures urbanes, biodiversitat i obres urbanes.

L'any 2015 es va iniciar un projecte de millora d'aquesta central per implementar millores tecnològiques, de les eines de suport i de la coordinació amb els operadors de la ciutat.

» Projectes en curs

Des de 2009 s'ha treballat en un total de 48 projectes dins el marc de les Taules de Resiliència Urbana i en aquests moments es compta amb els següents projectes de Resiliència operatius:

Projectes acabats que es revisen periòdicament:

- ✓ Llistat dels equipaments sensibles de la ciutat, categoritzats per: recursos estratègics, concentració de persones, dependència, nivell d'atenció. Aquest projecte permet tenir les ubicacions i les dades de contacte d'aquests espais per tal d'actuar amb la màxima rapidesa possible en cas de possible avís i/o desallotjament durant una situació d'emergència o incidència greu.
- ✓ Protocol que ha permès que els autobusos i els camions de recollida d'escombraries puguin utilitzar el mateix carregador de gas natural, en cas de possible contingències en el subministrament.
- ✓ Valoració, descripció de les característiques tècniques i situació actual en la que es troben cadascun dels túnels urbans viaris. Aquest treball ha servit per definir un nou model de gestió integral dels túnels viaris.
- ✓ Establiment d'un marc reglamentari en relació a l'auscultació de les actuacions en el subsòl de la ciutat, tant en fase de projecte com durant l'execució de l'obra.
- ✓ Elaboració d'un document de bones pràctiques (normes i recomanacions) que estableix un pla de control d'obligat compliment per a la realització dels assajos previs a l'execució d'una obra.
- ✓ Elaboració d'una proposta tècnica, econòmica i organitzativa per unificar tots els armaris elèctrics dels serveis municipals a la via pública.
- ✓ Estudis sobre la infraestructura primària d'abastament d'aigua.
- ✓ Redacció del protocol d'actuació per a la gestió de transports especials a la ciutat on es detallen quines són les vies més segures i quins són els millors itineraris a seguir.
- ✓ Creació d'un circuit de comunicació per les incidències i les afectacions en el servei de subministrament d'aigua a la ciutat a partir d'uns llinars acordats.
- ✓ Creació d'un circuit de comunicació per les incidències i les afectacions en el servei de subministrament de gas natural a la ciutat, a partir d'uns llinars acordats.

Projectes actualment en desenvolupament:

- ✓ Manual sobre la gestió dels túnels urbans viaris que inclogui com es fa la gestió diària de la infraestructura, la formació de personal i la millora contínua de la seguretat.
- ✓ Normativa tècnica específica per al disseny i explotació de túnels urbans viaris a Barcelona.
- ✓ Disseny d'un organigrama competencial i funcional que doni resposta a la necessitat de gestionar de forma eficient els túnels urbans viaris.
- ✓ Prova pilot de l'armari elèctric únic a travessera de Dalt.

- ✓ Anàlisi amb tots els actors involucrats dels punts crítics en la xarxa d'abastament i de sanejament per proposar actuacions de millora a les dues xarxes.
- ✓ Circuit per fer un correcte seguiment i anàlisi de la majoria de les intervencions que impliquin una millora de la seguretat viària, independentment del servei municipal que els realitzi. Recollir indicadors per a un posterior anàlisi i aplicació a altres punts.
- ✓ Regulació de normativa de circulació de mercaderies.
- ✓ Davant d'una possible arribada a Barcelona de persones que fugen de la guerra, el grup de Serveis a les Persones ha desenvolupat un projecte on s'han identificat i coordinat tots els actors que poden intervenir en els primeres fases de l'acolliment i seguiment social per tal de donar un servei de qualitat als refugiats sense alterar el normal funcionament dels serveis públics de la ciutat.

El nou Govern Municipal té l'objectiu de potenciar i prioritzar els projectes de resiliència orientats als ciutadans i col·lectius més vulnerables i incorporar la participació ciutadana en els projectes. En aquesta nova etapa s'impulsarà també el pla que permetrà establir coordinadament els objectius a llarg termini de la resiliència i l'adaptació al canvi climàtic.